

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

P1312

[Total No. of Pages : 4

[5148]-401

M.Ed. (General) (Semester - IV)

401 : EDUCATIONAL MANAGEMENT

(2015 Pattern)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

Instructions to the candidates:

- 1) *All questions are compulsory.*
- 2) *Figures to the right indicate full marks.*
- 3) *Word limit for questions of 15 marks is about 350 to 400 words.*
- 4) *Word limit for question of 5 marks is about 130 to 150 words.*

Q1) What is Time Management? Why is Time Management necessary for M.Ed Students? What are the problems faced by M.Ed. Students in Time Management. **[15]**

OR

What is evaluation? Why should a teacher do self evaluation? Which aspect will you consider while doing self evaluation? Explain.

Q2) Give any two definitions of Leadership Explain the difference between Democratic and Autocratic Leadership with the help of following points.**[15]**

- i) Nature
- ii) Advantages
- iii) Limitations

OR

What is meant by Decision making. Explain the steps of decision making with examples.

P.T.O.

Q3) Write short Notes on (Any Four) :

[20]

- i) Characteristics of good Leadership.
- ii) Principles of finance management.
- iii) Role of NAAC in improving the quality of Teacher Education Institutions.
- iv) Barriers in Classroom Communication.
- v) Concept of PERT.
- vi) Characteristics of a Supervisor.

Total No. of Questions : 3]

P1312

[5148]-401

M.Ed. (General) (Semester - IV)

401 : EDUCATIONAL MANAGEMENT

(2015 Pattern)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास]

[एकूण गुण : 50

- सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) 15 गुणांच्या प्रश्नांसाठी शब्दमर्यादा 350 ते 400 शब्द.
4) 5 गुणांच्या प्रश्नांसाठी शब्दमर्यादा 130 ते 150 शब्द.
5) मराठी रूपांतराबाबत शंका असल्यास मूळ इंग्रजी प्रश्न विश्वसनीय मानावेत.

प्रश्न 1) वेळेचे व्यवस्थापन म्हणजे काय? एम्. एड. विद्यार्थ्यांसाठी वेळेचे व्यवस्थापन का आवश्यक आहे? वेळेच्या व्यवस्थापनात एम्. एड्. च्या विद्यार्थ्यांना येणारे अडथळे कोणते? [15]

किंवा

मूल्यमापन म्हणजे काय? स्वयं-मूल्यमापन शिक्षकांनी का करावे? तुम्ही स्वयं-मूल्यमापन करताना कोणकोणत्या गोष्टी विचारात घ्याल ते स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) नेतृत्वाच्या कोणत्याही दोन व्याख्या लिहा. हुकुमशाही आणि लोकशाही नेतृत्वातील फरक खालील मुद्द्यांच्या आधारे सोदाहरण स्पष्ट करा. [15]

- स्वरूप
- फायदे
- मर्यादा

किंवा

निर्णयप्रक्रिया म्हणजे काय? ते सांगून निर्णय प्रक्रियेच्या पायऱ्या सोदाहरण स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) :

[20]

- i) चांगल्या नेतृत्वाची वैशिष्ट्ये
- ii) वित्त व्यवस्थापनाची तत्वे
- iii) शिक्षक प्रशिक्षण संस्थांच्या गुणवत्ता विकासात नॅकची भूमिका
- iv) वर्गसंप्रेषणातील अडथळे
- v) PERT (पर्ट)ची संकल्पना
- vi) चांगल्या पर्यवेक्षकाची गुणवैशिष्ट्ये

